

دانشگاه علامه طباطبائی
دانشکده حسابداری و مدیریت

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته حسابداری

ارزیابی اثرگذاری سود خالص و جریان های نقد عملیاتی بر قیمت و بازده سهام شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران

استاد راهنما

دکتر موسی بزرگ اصل

استاد مشاور

دکتر حمید خالقی مقدم

استاد داور

دکتر فرخ برزیده

نگارش

سید محمد نوریان

تابستان ۱۳۸۸

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

تقدیم به:

پدر و مادر فداکار و مهربانم که برای رشد و اعتلای من از هیچ کوششی فروگذار نکردند.

و تقدیم به آنان که

متواضعانه معترفند حقیقتی را که یافتند نه کل حقیقت را

چکیده

یک سیستم حسابداری باید اطلاعاتی ارائه کند که برای تصمیم‌گیری‌های اقتصادی مفید باشد. سرمایه‌گذاران به عنوان یکی از مهم‌ترین گروه‌های تصمیم‌گیرنده که از اطلاعات حسابداری استفاده می‌کنند قلمداد می‌شوند. در نتیجه اندازه‌گیری و تعیین میزان نقش اطلاعات حسابداری در پیش‌بینی بازده سرمایه‌گذاری از اهمیت بالایی برخوردار است.

این تحقیق به بررسی و آزمون تجربی میزان سودمندی اطلاعات حسابداری در پیش‌بینی قیمت و بازده سهام می‌پردازد. بدین منظور میزان اثرگذاری سود خالص، ارزش دفتری و جریان‌های نقد عملیاتی بر بازده و قیمت سهام طی سال‌های ۷۸ تا ۸۵ در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران آزمون شده است.

برای آزمون فرضیه‌ها از تکنیک آماری رگرسیون چند متغیره بهره گرفته شده است. هم‌چنین معنی‌دار بودن الگوها با استفاده از آماره‌های F و t صورت گرفت. نتایج بدست آمده بیانگر آن است که، سود هم‌چنان یکی از اطلاعات مفید و اثرگذار در تعیین بازده سهام به شمار می‌رود، در حالی که جریان نقد عملیاتی چندان مربوط نمی‌باشد. هم‌چنین در پیش‌بینی قیمت سهام سود هر سهم قابل‌اتکاتر از ارزش دفتری می‌باشد هر چند در دوره زمانی تحقیق از میزان سودمندی آن کاسته شده است.

فهرست مطالب

فصل اول- کلیات تحقیق

۱-۱-مقدمه.....	۲
۱-۲-تشریح و بیان مساله.....	۳
۱-۳-اهمیت و ضرورت تحقیق.....	۵
۱-۴-اهداف تحقیق.....	۵
۱-۵-فرضیه های تحقیق.....	۵
۱-۶-نوع روش تحقیق.....	۶
۱-۷-جامعه آماری و روش گردآوری داده ها.....	۶
۱-۸-تعریف مفاهیم و واژگان اختصاصی.....	۷
۱-۹-ساختار کلی تحقیق.....	۸

فصل دوم-مبانی نظری و پیشینه تحقیق

۲-۱-مقدمه.....	۱۱
۲-۲-مبانی نظری تحقیق.....	۱۲
۲-۲-۱-اهداف حسابداری و گزارش گری مالی.....	۱۲
۲-۲-۲-رویکرد سودمندی در تصمیم گیری.....	۱۳
۲-۲-۳-تحقیق بال و براون.....	۱۴
۲-۲-۴-نتایج پژوهش بال و براون.....	۱۶
۲-۲-۵-ضریب واکنش سود.....	۱۷

- ۱۸-۲-۲-۶- آیا بازارهای اوراق بهادار کارا هستند؟.....۱۸
- ۱۸-۲-۲-۷- شواهدی مبنی بر عدم کارایی بازار.....۱۸
- ۱۸-۲-۲-۷-۱- نوسانات اضافی بازار اوراق بهادار.....۱۸
- ۱۹-۲-۲-۷-۲- حباب های بازار سهام.....۱۹
- ۱۹-۲-۲-۸- مفهوم ناکارایی بازار اوراق بهادار از دیدگاه ارائه گزارش های مالی.....۱۹
- ۲۰-۲-۲-۹- میزان اثرگذاری اطلاعات موجود در صورت های مالی.....۲۰
- ۲۱-۲-۲-۱۰- تفسیر سودمندی و اثرگذاری اطلاعات حسابداری.....۲۱
- ۲۲-۲-۲-۱۱- دلایل کاهش سودمندی ارقام حسابداری.....۲۲
- ۲۴-۲-۲-۱۲- عوامل موثر بر بازدهی.....۲۴
- ۲۶-۲-۲-۱۳- سود.....۲۶
- ۲۶-۲-۲-۱۳-۱- محتوای اطلاعاتی سود.....۲۶
- ۲۷-۲-۲-۱۳-۲- مفهوم سود در گزارش گری مالی.....۲۷
- ۲۷-۲-۲-۱۳-۳- نارسایی محتوای اطلاعاتی سود حسابداری.....۲۷
- ۲۸-۲-۲-۱۳-۴- نقاط قوت سود حسابداری.....۲۸
- ۲۹-۲-۲-۱۳-۵- نقاط ضعف سود حسابداری.....۲۹
- ۳۰-۲-۲-۱۴- صورت گردش وجوه نقد.....۳۰
- ۳۰-۲-۲-۱۴-۱- اهمیت جریان های نقدی.....۳۰
- ۳۰-۲-۲-۱۴-۲- اهمیت جریان های نقدی عملیاتی.....۳۰
- ۳۱-۲-۲-۱۴-۳- اهداف مورد انتظار از اطلاعات جریان های نقدی.....۳۱
- ۳۲-۲-۲-۱۴-۴- فرضیات موجود در خصوص جریان های نقدی.....۳۲

۳۳	.....۱۵-۲-۲- سود، جریان های نقدی و قیمت سهام
۳۴	.....۳-۲- پیشینه تحقیق
۳۵	.....۱-۳-۲- تحقیقات داخلی
۳۹	.....۲-۳-۲- تحقیقات خارجی
۴۳	.....۴-۲- خلاصه و جمع بندی

فصل سوم- روش تحقیق

۴۵	.....۱-۳- مقدمه
۴۵	.....۲-۳- طرح مساله تحقیق
۴۶	.....۳-۳- تدوین فرضیه های تحقیق
۴۶	.....۴-۳- روش تحقیق
۴۷	.....۵-۳- جامعه آماری
۴۷	.....۶-۳- نمونه آماری
۴۷	.....۷-۳- دوره زمانی تحقیق
۴۸	.....۸-۳- نحوه جمع آوری اطلاعات و داده های تحقیق
۴۸	.....۹-۳- نحوه اندازه گیری متغیرهای تحقیق
۴۹	.....۱۰-۳- آزمون فرضیات
۴۹	.....۱-۱۰-۳- رگرسیون خطی
۵۰	.....۱-۱-۱۰-۳- مدل رگرسیونی خطی چند متغیره
۵۱	.....۲-۱۰-۳- تحلیل رگرسیون، واریانس و استنباط آماری
۵۲	.....۳-۱۰-۳- آزمون مناسب بودن مدل

۴-۱۰-۳-تحلیل همبستگی.....۵۲

۴-۱۰-۳-۱-ضریب تعیین (R^2).....۵۳

۴-۱۰-۳-۲-ضریب همبستگی (R).....۵۳

فصل چهارم- تجزیه و تحلیل

۴-۱-مقدمه.....۵۵

۴-۲-رابطه بین سود هر سهم و تغییرات سالانه آن با بازده سهام.....۵۵

۴-۲-۱-آزمون فرضیه.....۵۵

۴-۲-۲-رابطه بین سود هر سهم و تغییرات سالانه آن با بازده سهام در بازه زمانی تحقیق.....۵۸

۴-۳-رابطه بین جریان نقد عملیاتی هر سهم و تغییرات سالانه آن با بازده سهام.....۵۹

۴-۳-۱-آزمون فرضیه.....۵۹

۴-۳-۲-رابطه بین جریان نقد عملیاتی هر سهم و تغییرات سالانه آن با بازده سهام در بازه زمانی تحقیق.....۶۱

۴-۴-رابطه بین سود هر سهم و ارزش دفتری هر سهم با قیمت بازار سهام.....۶۲

۴-۴-۱-آزمون فرضیه.....۶۲

۴-۴-۲-رابطه بین سود هر سهم و ارزش دفتری با قیمت بازار سهام در بازه زمانی تحقیق.....۶۴

۴-۵-خلاصه فصل.....۶۶

فصل پنجم: خلاصه، نتیجه گیری ها و پیشنهادها

۵-۱-مقدمه.....۶۸

۵-۲-کاهش سودمندی اطلاعات حسابداری.....۶۸

۵-۳-دلایلی بر کاهش سودمندی اطلاعات حسابداری.....۷۰

۵-۴-تفسیر سودمندی و اثرگذاری اطلاعات حسابداری.....۷۱

۷۲	۵-۵-نتایج.....
۷۲	۵-۵-۱-سود هر سهم و بازده سهام.....
۷۴	۵-۵-۲-جریان نقد عملیاتی و بازده سهام.....
۷۵	۵-۵-۳-سود هر سهم، ارزش دفتری و قیمت بازار سهام.....
۷۷	۵-۶-نتیجه گیری.....
۷۸	۵-۷-محدودیت های تحقیق.....
۷۹	۵-۸-پیشنهاد های تحقیق.....
۷۹	۵-۸-۱-پیشنهاد های مبتنی بر نتایج تحقیق.....
۸۰	۵-۸-۲-پیشنهاد های برای تحقیقات آینده.....
۸۱	فهرست منابع.....
۸۷	پیوست ها.....

فهرست جداول

- جدول شماره ۱-۴: آزمون F برای معناداری ضریب تعیین..... ۵۶
- جدول شماره ۲-۴: آزمون F برای استفاده از ANOVA..... ۵۶
- جدول شماره ۳-۴: آزمون t استیودنت برای معناداری ضرایب رگرسیون..... ۵۷
- جدول شماره ۴-۴: تغییرات ضرایب همبستگی و تعیین سود هر سهم با بازده سهام..... ۵۹
- جدول شماره ۵-۴: آزمون F برای معناداری ضریب تعیین..... ۵۹
- جدول شماره ۶-۴: آزمون F برای استفاده از ANOVA..... ۶۰
- جدول شماره ۷-۴: آزمون t استیودنت برای معناداری ضرایب رگرسیون..... ۶۱
- جدول شماره ۸-۴: تغییرات ضرایب همبستگی و تعیین نقد عملیاتی با بازده سهام..... ۶۲
- جدول شماره ۹-۴: آزمون F برای معناداری ضریب تعیین..... ۶۲
- جدول شماره ۱۰-۴: آزمون F برای استفاده از ANOVA..... ۶۳
- جدول شماره ۱۱-۴: آزمون t استیودنت برای معناداری ضرایب رگرسیون..... ۶۴
- جدول شماره ۱۲-۴: تغییرات ضرایب همبستگی و تعیین سود و ارزش دفتری با قیمت سهام..... ۶۵
- جدول شماره ۱۳-۴: تغییرات ضرایب همبستگی و تعیین سود و ارزش دفتری هر سهم با قیمت سهام..... ۶۵
- جدول شماره ۱-۵: نتایج فرضیه اول..... ۷۲
- جدول شماره ۲-۵: نتایج فرضیه دوم..... ۷۴
- جدول شماره ۳-۵: نتایج فرضیه سوم..... ۷۵
- جدول شماره ۱-۳: فهرست شرکت های نمونه آماری..... ۸۸

نمودارها

نمودار شماره ۱-۵: ضرایب تعیین و همبستگی بین سود هر سهم و تغییرات سالانه آن با بازده سهام.....۷۳

نمودار شماره ۲-۵: ضرایب تعیین و همبستگی بین سود و ارزش دفتری هر سهم با قیمت بازار سهام.....۷۶

نمودار شماره ۳-۵: مقایسه قدرت توضیح دهندگی سود و ارزش دفتری هر سهم در ارتباط با قیمت بازار سهام.....۷۷

فصل اول

کلیات تحقیق

۱-۱- مقدمه

امروزه سرمایه گذاری به عنوان یکی از عوامل توسعه شناخته می شود. شرکت ها در پی جذب منابع مالی اهمیت ویژه ای برای سرمایه گذاران بالقوه قائلند. از سوی دیگر سرمایه گذاران نیز در پی کسب حداکثر بازده بوده و به دنبال شناخت فرصت های سرمایه گذاری و هدایت سرمایه به سمت آن می باشند. هدف کلی رسیدن به حداکثر رفاه و تامین معیشت است. سرمایه گذار برای برآورد و پیش بینی عایدی سرمایه گذاری خود از منابع اطلاعاتی گوناگون استفاده می کند. پیگیری تحولات سیاسی، اقتصادی و اجتماعی، بررسی شاخص های کلان اقتصادی، تحلیل های صورت گرفته توسط تحلیل گران مالی و... در تصمیم گیری مورد استفاده سرمایه گذاران قرار می گیرد. در این میان اطلاعات حسابداری به عنوان یکی از مهم ترین منابع اطلاعاتی همواره مورد توجه بوده است. حسابداری به عنوان یک سیستم اطلاعاتی سعی بر آن دارد با ارائه اطلاعات مربوط و اثرگذار به سرمایه گذاران در تصمیم گیری جهت تخصیص بهینه منابع کمک کند. سرمایه گذاران از اطلاعات و ارقام مندرج در گزارش های مالی برای ارزیابی عملکرد فعلی و پیش بینی عملکرد آتی استفاده می کنند. ارقام حسابداری با تعدیل پیش بینی های قبلی، سرمایه گذار را در شرایطی قرار می دهد که بتواند با اطمینان بیشتری تصمیم گیری نماید. لذا سودمندی اطلاعات حسابداری برای سرمایه گذاران یک موضوع بسیار مهم است که محور بسیاری از تحقیقات داخلی و خارجی می باشد.

۲-۱- تشریح و بیان مساله

اگر فلسفه وجودی حسابداری را در قالب دو هدف عمده بیان کنیم، می توان از کمک به ایفای مسولیت پاسخگویی و کمک به بهبود تصمیم گیری ها در تخصیص بهینه منابع، یاد کرد. بررسی بیانیه شماره یک مفاهیم حسابداری مالی ایالات متحده نشان می دهد، تاکید اصلی و مقصد گزارش گری مالی فراهم کردن اطلاعات برای تصمیم گیری های اقتصادی و تجاری می باشد و از میان تمام استفاده کنندگان، سرمایه گذاران و اعتبار دهندگان به طور مشخص مورد توجه قرار گرفته اند. لذا می توان ادعا کرد FASB رویکرد خود را در تامین هدف دوم پایه ریزی کرده است، که این رویکرد در تدوین مفاهیم نظری گزارش گری مالی ایران نیز پذیرفته شده است.

کمیته تدوین استاندارد های حسابداری ایران در بخش مفاهیم نظری گزارش گری مالی بیان نموده است که "هدف صورت های مالی عبارت از ارائه اطلاعاتی تلخیص و طبقه بندی شده درباره وضعیت مالی، عملکرد مالی و انعطاف پذیری مالی واحد تجاری است که برای طیفی گسترده از استفاده کنندگان صورت های مالی در اتخاذ تصمیمات اقتصادی مفید واقع گردد" (کمیته فنی سازمان حسابرسی، ۱۳۸۱).

با توجه به مطالب بالا، حسابداری با ارائه اطلاعات سودمند و قابل اتکا به استفاده کنندگان در تصمیم گیری های اقتصادی کمک می کند. مطالعات قبلی، سودمندی ارقام حسابداری را گزارش کرده اند. اما اخیرا برخی شواهد تجربی از کاهش سودمندی اطلاعات حسابداری حکایت دارد (لو و زاروین، ۱۹۹۹). ادعا شده صورت های مالی تهیه شده بر اساس بهای تمام شده تاریخی سودمندی خود را از دست داده است. وجود تغییرات گسترده در محیط های تجاری، جهانی شدن، تکنولوژی اطلاعات و سرعت دسترسی به اطلاعات در کنار ایجاد منابع اطلاعاتی جدید همه و همه به عنوان دلایل این ادعا قلمداد شده است.

بال و براون (۱۹۶۸) کوشیدند شواهد متقاعد کننده ای مبنی بر این که بازده سهام شرکت ها در برابر محتوای اطلاعاتی صورت های مالی واکنش نشان می دهد ارائه نمایند. پس از تحقیق این دو،

پژوهش هایی درباره واکنش بازار اوراق بهادار نسبت به سود خالص در سایر کشورها انجام گردید. پرسشی که در این تحقیقات مطرح شد این بود که "آیا واکنش بازار اوراق بهادار در مورد بعضی از شرکت ها نسبت به بقیه شدیدتر (بیشتر) است؟" در نتیجه مفهوم ضریب واکنش در برابر سود خالص^۱ (ERC) در ارتباط با واکنش های متفاوت بازار در برابر سود خالص ارائه شد. تحقیقات انجام شده پیرامون ضریب واکنش در برابر سود خالص به حسابداران این امکان را داد که به ارائه اطلاعاتی بپردازند که بر سودمندی صورت های مالی بیفزاید. در مجموع تحقیقات تجربی موید این بود که قیمت اوراق بهادار در برابر محتوای اطلاعاتی سود خالص واکنش نشان می دهد. به ویژه تحقیقاتی که در مورد ضریب واکنش در برابر سود خالص انجام شده بیانگر این است که بازار از توانایی های فوق العاده برخوردار است و می تواند براساس اطلاعات گنجانده شده در صورت های مالی تهیه شده بر مبنای بهای تمام شده تاریخی ارزش ارقام را تعیین کند.

ولی لو (۱۹۹۸) یادآور شد که واکنش بازار نسبت به اعلام و گزارش سود خالص بسیار ضعیف است و در واقع تنها ۲ تا ۵ درصد تغییر بازده سهام را می توان به حساب سود خالص گذاشت. دیدگاه لو باعث شد که در مورد میزان اثر گذاری اطلاعات موجود در صورت های مالی تحقیق شود، یعنی حدود یا میزانی که اطلاعات موجود در صورت های مالی بر قیمت ها و بازده سهام اثر می گذارد. هدف تحقیق حاضر بررسی میزان ارتباط اطلاعات حسابداری بر بازده و قیمت سهام می باشد. به عبارت بهتر هدف، پژوهشی در باب میزان اثر گذاری اطلاعات صورت های مالی بر قیمت و بازده سهام می باشد. از این رو تحقیق در پی یافتن پاسخ این سوال است که: "آیا سودمندی و میزان اثر گذاری^۲ اطلاعات حسابداری کاهش یافته است؟"

^۱ Earning Response Coefficient (ERC)

^۲ Value Relevance

۳-۱- اهمیت و ضرورت تحقیق

هدف اصلی سیستم حسابداری ارائه اطلاعات سودمند و اثر گذار به استفاده کنندگان می باشد. از این رو با توجه به نیازهای اطلاعاتی گروه های مختلف استفاده کنندگان، به انتشار گزارش های مالی می پردازد. پل ارتباطی بین حرفه حسابداری و استفاده کنندگان، گزارش های مالی می باشد، لذا بررسی روند حرکت حسابداری در قالب ارائه گزارش های مالی می تواند منجر به شناخت بهتر شرایط و شناسایی انتظارات استفاده کنندگان از اطلاعات حسابداری شود. آنچه مسلم است وجود اطلاعات سودمند و قابل اتکا می تواند به تصمیم گیری هایی منجر شود که باعث تخصیص بهینه تر منابع گردد و پیامد آن افزایش سطح رفاه در جامعه شود. شناخت وضعیت کنونی حسابداری باعث جهت دهی بهتر آن در آینده خواهد شد و تدوین کنندگان سیاست های حسابداری را در ارائه راه کارهای موثرتر یاری خواهد رساند.

۴-۱- اهداف تحقیق

هدف کلی تحقیق بررسی میزان ارتباط اطلاعات حسابداری با بازده و قیمت سهام می باشد، به عبارت بهتر ارزیابی روند میزان اثرگذاری اطلاعات حسابداری بر بازده و قیمت سهام. در تحقیق حاضر با ارزیابی روند میزان اثرگذاری سود خالص و جریان های نقد عملیاتی بر قیمت و بازده سهام به تعیین میزان سودمندی این اطلاعات می پردازیم. شناخت میزان سودمندی این اطلاعات از یک سو به سرمایه گذاران در استفاده از این اطلاعات کمک می کند و از سوی دیگر به حسابداران در تهیه اطلاعات مربوط برای سرمایه گذاران یاری می رساند.

۵-۱- فرضیه های تحقیق

سوال اصلی تحقیق به شرح زیر است: "آیا میزان سودمندی و اثرگذاری سود خالص و جریان های نقد عملیاتی کاهش یافته است؟"

برای جواب به سوال فوق در پی پاسخ به سوال های زیر بر می آییم:

۱. آیا بین سود خالص هر سهم و تغییرات سالانه آن با بازده هر سهم رابطه وجود دارد؟

۲. آیا بین جریان نقدی عملیاتی هر سهم و تغییرات سالانه آن با بازده هر سهم رابطه وجود دارد؟

۳. آیا بین سود خالص هر سهم و ارزش دفتری هر سهم با قیمت هر سهم رابطه وجود دارد؟

بر مبنای سوالات فوق، فرضیه های زیر تدوین شده است :

فرضیه ۱- بین سود خالص هر سهم و تغییرات سالانه آن با بازده هر سهم رابطه معناداری وجود دارد.

فرضیه ۲- بین جریان نقدی عملیاتی هر سهم و تغییرات سالانه آن با بازده هر سهم رابطه معناداری وجود دارد.

فرضیه ۳- بین سود خالص هر سهم و ارزش دفتری هر سهم با قیمت هر سهم رابطه معناداری وجود دارد.

۶-۱- نوع روش تحقیق

این تحقیق تجربی در حوزه تئوری اثباتی قرار می گیرد که با استفاده از روش تحقیق همبستگی مقطعی به بررسی فرضیات مطرح شده می پردازیم. در این تحقیق رابطه بین متغیرها به صورت سالانه محاسبه و روند ارتباط بین متغیرها طی دوره زمانی تحقیق تعیین می شود. روش شناسی تحقیق از نوع پس رویدادی (با استفاده از اطلاعات گذشته) می باشد.

۷-۱- جامعه آماری و روش گردآوری داده ها

جامعه آماری عبارت است از شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی سال های ۱۳۷۸ تا ۱۳۸۵ .

نمونه آماری شامل کلیه شرکت هایی بوده که از معیارهای زیر برخوردار بوده اند:

- (۱) سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ماه باشد .
- (۲) در همه سال های مورد بررسی سهام آن ها حداقل یک بار مورد معامله واقع شده باشد.
- (۳) شرکت زیان ده نباشد.
- (۴) اطلاعات مورد نیاز شرکت در دسترس باشد.

۱-۱- تعریف مفاهیم و واژگان اختصاصی

تعریف عملیاتی مفاهیم و واژگان خاص فرضیه ها به شرح زیر است :

بازده سهام : بازده سهام عبارت است از کلیه عوایدی که در یک سال برای صاحب سهم ایجاد می گردد و متاثر از دو عامل است: الف- افزایش قیمت هر سهم ب- سود نقدی پرداخت شده که فرمول آن به صورت زیر است :

$$Rit = \frac{(1 + a)P_1 - P_0 + DPS - 1000b}{P_0}$$

Rit = بازده یک سهم در دوره t .

P_0 = قیمت سهم در اول دوره t .

P_1 = قیمت سهم در پایان سال t .

DPS = سود تقسیمی هر سهم در سال t .

a = درصد کل افزایش سرمایه.

b = درصد افزایش سرمایه از محل آورده نقدی و مطالبات.

قیمت اسمی هر سهم شرکت های بورسی ۱۰۰۰ ریال می باشد.

ارزش دفتری هر سهم: مجموع ارزش حقوق صاحبان سهام شرکت i در پایان سال t تقسیم بر تعداد سهام .

ارزش بازار سهام : ارزش بازار هر سهم شرکت i در پایان سال t .

سود خالص هر سهم: سود خالص شرکت I در پایان سال t تقسیم بر تعداد سهام .
 تغییرات سالانه در سود خالص: کاهش و یا افزایش در سود خالص شرکت I در پایان سال t نسبت به سال $t-1$.

جریان نقدی عملیاتی هر سهم: جریان نقدی عملیاتی شرکت I در پایان سال t تقسیم بر تعداد سهام.
 تغییرات سالانه در جریان نقد عملیاتی سالانه: کاهش و یا افزایش در جریان نقد عملیاتی شرکت I در پایان سال t نسبت به سال $t-1$.

۹-۱- ساختار کلی تحقیق

در فصل اول کلیات تحقیق شامل تعریف موضوع و بیان مساله، اهمیت و ضرورت تحقیق، فرضیه ها، اهداف تحقیق، نوع روش تحقیق، تعریف مفاهیم و واژگان اختصاصی تحقیق ارائه شده است.
 در فصل دوم، مبانی نظری تحقیق و پیشینه تحقیق ارائه شده است. این فصل شامل دو بخش است. در بخش اول، با تاکید بر رویکرد سودمندی در تصمیم گیری به عنوان رویکرد مورد پذیرش چارچوب های نظری، به بررسی سودمندی اطلاعات حسابداری در محیط های جدید تجاری پرداختیم. تعاریف گوناگونی از سودمندی ارقام حسابداری ارائه شد و مسولیت بیشتر حرفه حسابداری در اقتصاد جدید مورد تاکید قرار گرفت. در بخش دوم، پیشینه تحقیق و نتایج تحقیقات انجام شده در مورد رابطه بین متغیرهای حسابداری و قیمت و بازده سهام در ارتباط با میزان سودمندی اطلاعات حسابداری مورد بحث قرار گرفته است.

در فصل سوم، در مورد روش تحقیق بحث شده است. فرضیه های تحقیق و مبانی اندازه گیری متغیرها تشریح و سپس جامعه و نمونه آماری، منابع تهیه اطلاعات و روش های آماری مورد استفاده جهت تجزیه و تحلیل داده ها بیان شده است.

در فصل چهارم به تجزیه و تحلیل اطلاعات پرداخته شده است. مدل های مختلف رگرسیون مورد آزمون و بررسی قرار گرفته است و نتایج حاصل از آزمون فرضیه ها ارائه گردیده است.

در فصل پنجم، نتایج و یافته ها ارائه و ارزیابی شده است. پس از نتیجه گیری، محدودیت های احتمالی در تعمیم نتایج و پیشنهادهایی برای تحقیق های آتی مطرح شده است.